

Raadsinformatiebrief

Aan: de leden van de raad
Van: het college
Datum: 16 december 2025
Onderwerp: Toezeggingen IV Samenleving 27 november 2025
Doel: ter kennisname/ter informatie
Aanleiding: toezeggingen ibabs nr. 148 en 149
Aard informatie: openbaar
Aantal bijlagen: 0

Aanleiding

Tijdens de informatievergadering Samenleving van 27 november 2025 hebben wij toezeggingen gedaan om een tweetal vragen uit te zoeken en u middels een raadsinformatiebrief te informeren. Het college zegt toe om:

- een overzicht te maken en te delen met de raad over het verloop van de aanbesteding hulp bij het huishouden en de stand van zaken op dit moment;
- de raad te informeren over de juridische verhouding tussen hetgeen wat wordt gepubliceerd op TenderNed en hetgeen vervolgens overeengekomen wordt in een uiteindelijke overeenkomst. Hierbij wordt ook meegenomen hoe eventuele verschillen zich tot elkaar verhouden en in welke mate dat in de rechtelijke zin aanvechtbaar is.

Informatie

Overzicht aanbesteding hulp bij huishouden

Hieronder volgt een lijst met belangrijke informatie en data die invloed hebben op of onderdeel zijn van de aanbesteding hulp bij het huishouden (HbH).

Kaders

- Gemeenten moeten aanbesteden voor hulp bij het huishouden vanuit een combinatie van wettelijke verplichtingen (zowel nationaal als Europees) en de wens om doelmatigheid, kwaliteit en eerlijke concurrentie te waarborgen.
- Voor Wmo-diensten zoals hulp bij het huishouden vallen gemeenten onder het lichte regime voor sociale en andere specifieke diensten (SAS-diensten).
- Contracten moeten proportioneel zijn: in de praktijk gebruiken gemeenten vaak contracten van 3 tot 4 jaar, met opties tot verlenging (bijv. 2x1 jaar). Na afloop daarvan moet de gemeente opnieuw aanbesteden.

Data en belangrijke momenten voorafgaand aan de aanbesteding hulp bij het huishouden

- Per 1-1-2015 decentralisaties sociaal domein.
- Per 1-1-2016 hebben wij een gelijk tarief voor Zorg in Natura (ZIN) en Zelfstandigen Zonder Personeel (zzp)-aanbieders gehanteerd.
- Per 1-1-2017 bedraagt het persoonsgebonden budget (pgb) 80% van het tarief voor Zorg in Natura bij HbH. Bij een pgb heeft de gemeente geen samenwerkingsrelatie met de hulp.
- Per 1-1-2017 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) waarbij reële kostprijs voor Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een vereiste werd.
- Per 1-1-2018 HbH AMvB-plichtig.
- Per 1-4-2019 regionale aanbesteding met 3 andere gemeenten voor HbH.

- Er heerst ontevredenheid over (sub)regionaal contractmanagement en daardoor is per 1-1-2022 de regionale samenwerking beëindigd en een lokale aanbesteding gedaan om beter aan te sluiten bij Heusdensed ambities. Het tarief is berekend op basis van een regionale (Tilburgse) rekentool en gemiddeld tarief gehanteerd voor zzp'ers en bedrijven die CAO naleven.
- December 2022 zijn gesprekken gevoerd met loondienstbedrijven over verlieslijdende tarieven door de gemiddelde tariefberekening.
- Na enkele gesprekken in 2023 is gezocht naar mogelijkheden om tarieven in 2023 voor loonbedrijven te verhogen, maar dit was alleen mogelijk als ook ZZP-aanbieders in zouden stemmen. Dat deden ze niet en omdat we erkenden dat tarieven voor loonbedrijven te laag waren (AMvB was van toepassing) hebben we in de loop van 2023 alle tarieven verhoogd. Daarmee kwamen we tot een reëel tarief voor loonbedrijven en hanteerden we een hoger tarief voor zzp'ers dan uit de rekentool nodig was.
- Het toenmalige contract had een looptijd van 2 jaar met de mogelijkheid tot twee keer een verlenging van 1 jaar. Van rechtswege zou deze overeenkomst per 1-1-2026 niet verlengd kunnen worden. Na verlenging van één jaar tot en met 31 december 2024 en er een optie van verlenging met nog één jaar was, is daar geen gebruik van gemaakt vanwege de constatering dat de toenmalige tarieven niet voldeden voor de aanbieders om de dienstverlening door te zetten. We hebben een nieuwe aanbesteding opgestart met de intentie om per 1-1-2025 nieuwe contracten af te sluiten. We hebben daarvoor een onafhankelijk kostprijsonderzoek door adviesbureau Berenschot uit laten voeren om met reële tarieven voor loonbedrijven en zzp'ers de aanbesteding in te gaan.
- In 2024 ging Amare Zorg failliet, waardoor een aantal inwoners tijdelijk zonder zorg kwam te zitten. Mede naar aanleiding hiervan is besloten om solvabiliteit op te nemen als criterium in de nieuwe aanbesteding, om het risico op faillissementen van aanbieders in de toekomst te verkleinen.

Data en belangrijke momenten tijdens de aanbesteding hulp bij huishouden

- In 2024 zijn we gestart met een nieuwe aanbesteding voor Hulp bij het Huishouden, uitgevoerd via de SAS-procedure. Daarbij stonden de volgende uitgangspunten centraal: de cliënt centraal, partnerschap, duidelijk verwachtingsmanagement richting inwoners, en het toekomstbestendig en betaalbaar houden van de hulp bij het huishouden.
Via marktconsultaties hebben we de markt verkend, de behoefte bepaald en passende selectiecriteria opgesteld. De bedoeling was om voor een contractperiode van 2 jaar aan te besteden, met de mogelijkheid om deze twee keer met 1 jaar te verlengen. De maximale contractduur zou daarmee 4 jaar zijn, met als einddatum uiterlijk 31-12-2028.
Een belangrijk onderdeel van de selectiecriteria is dat we willen samenwerken met aanbieders die bereid zijn mee te denken over een toekomstbestendig HbH-landschap. Hiermee willen we ook op de langere termijn de beschikbaarheid van ondersteuning waarborgen voor de inwoners die deze hulp het hardst nodig hebben.
- Na de marktverkenning en de vragen en opmerkingen van geïnteresseerde aanbieders, hebben we besloten de eerste publicatie van de aanbesteding uit te stellen. Een belangrijke reden hiervoor was de behoefte om scherper te formuleren wat precies wordt bedoeld met een aanbieder die werkt met personeel in loondienst en een aanbieder die werkt met zzp'ers. Dit was nodig vanwege de gedifferentieerde tarieven en de wijze waarop deze worden toegepast, zoals vastgesteld in het kostprijsonderzoek.

Zowel aanbieders met personeel in loondienst als aanbieders die werken met zzp'ers konden zich voor de aanbesteding inschrijven.

- Aanbesteding is uiteindelijk in januari 2025 gepubliceerd met de intentie om per 1-7-2025 contract in te laten gaan. Met een duur van 1,5 jaar en maximaal twee keer met 1 jaar te verlengen tot uiterlijk 31-12-2028. Verwachte totale contractduur zou daarmee op maximaal 3,5 jaar uitkomen.
- 8 partijen hebben ingeschreven. 6 bestaande aanbieders en 2 nieuwe aanbieders.
Na de beoordeling van de inschrijving waren wij onaangenaam verrast dat er slechts twee aanbieders voldeden aan de gestelde criteria. De beoordeling van die criteria had niets te maken met de structuur van de organisaties. De afvallers voldeden niet aan de geschiktheidseisen van financiële of technische bekwaamheid of scoorden een onvoldoende (een zogenaamde knock-out) op de beoordelingscriteria 'Partnerschap' en 'Toekomstbestendigheid en betaalbaarheid van Hulp bij het Huishouden'. De geschiktheidseisen en beoordelingscriteria zijn vooraf helder geformuleerd en zijn objectief gescoord. Bij de 6 afvallers behoorden zowel bedrijven met personeel in loondienst als aanbieders die werken met zzp'ers.
- Na kritische vragen vanuit de gemeentelijke organisatie aan de projectgroep die de beoordeling heeft gedaan, werd duidelijk dat de regels correct waren gevolgd en we ons vanuit de aanbestedingswet neer moesten leggen bij de situatie en met de twee overgebleven partijen het vervolg van de aanbesteding vorm moesten geven. Afgevallen partijen hebben de mogelijkheid gehad bezwaar te maken en vragen te stellen over de inschrijving en de beoordeling. Er was geen aanleiding om met de beoordeling anders om te gaan en de beslissing bleef in stand.
- Twee zorgaanbieders hebben uiteindelijk bij de rechtbank bezwaar gemaakt tegen de uitkomst van de aanbesteding. Het vervolg van de aanbesteding wordt dan stilgelegd tot na de uitspraak van de rechter. Er waren drie aanleidingen voor de rechtszaak: solvabiliteit, het lagere tarief voor zzp-aanbieders en het niet-dekkende zorglandschap. De gemeente is in de procedure in het gelijk gesteld door de rechtbank en zonder aanpassingen kon in juli 2025 een vervolg gegeven worden aan de dialooffase van de aanbesteding.
- Beide geselecteerde aanbieders hebben na goede gesprekken aangegeven dat ze akkoord konden gaan met de gestelde voorwaarden. De nieuwe overeenkomst gaat per 1-1-2026 voor 1 jaar in met twee keer de mogelijkheid om met 1 jaar te verlengen (uiteindelijke contractduur maximaal 3 jaar).
- Per 1 januari 2026 worden de twee geselecteerde aanbieders geacht minimaal 50% van de geïndiceerde uren te leveren. We hebben gevraagd of alle inwoners vanaf 1-1-2026 minimaal 1 keer per 2 weken de geïndiceerde uren krijgen zodat er geen inwoners helemaal zonder hulp komen te zitten. Daarna wordt het aantal uren hulp iedere week uitgebreid zodat uiteindelijk per 1 april 2026 de inwoners alle aan hen geïndiceerde uren hulp krijgen.

Vervolgproces

- Vanaf 15 december 2025 worden de inwoners geïnformeerd over de tijdstippen en frequentie van hun HbH per 1 januari 2026 (start van het contract).
- We hebben er alle vertrouwen in dat de geselecteerde aanbieders in staat zijn om de gemaakte afspraken te realiseren. In de eerste maanden van 2026 gaan we nauwgezet volgen hoe de ontwikkeling van geleverde uren HbH verloopt. Dit gebeurt door maandelijkse rapportages van de geleverde uren in relatie tot de geïndiceerde uren.
- Na 1 april 2026 weten we of de geselecteerde aanbieders kunnen voldoen aan de afspraken. Op dat moment maken we de balans op en brengen we eventuele vervolgstappen in beeld.

Een overzicht van de openbare raadsinformatiebrieven, artikel 67 vragen, collegevoorstellen en andere relevante documenten gerelateerd aan de aanbesteding hulp bij huishouden vindt u in de bijlage.

Juridische verhouding publicatie TenderNed en uiteindelijke contracten

Voor de juridische verhouding tussen wat gepubliceerd is op TenderNed en de getekende contracten hebben wij advies ingewonnen bij juridisch adviseur AKD. Hun memo over deze toezegging vindt u in de bijlage.

Bijlagen:

- Inventarislijst openbare documenten aanbesteding hulp bij huishouden
- Memo juridische verhouding TenderNed en getekende overeenkomsten